

12.08.2009/126

VERGİDEN İSTİSNA KIDEM TAZMİNATI, ÇOCUK YARDIMI VE AİLE YARDIMI İÇİN YAPILAN ÖDEMELERDE İSTİSNA SINIRI

ÖZET : 01.07.2009 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanacak Gelir Vergisinden istisna kıdem tazminatı, çocuk yardımı tutarları belirlendi.

A- Kıdem Tazminatı

Kıdem tazminatına ilişkin yasal düzenleme, 4857 sayılı İş Kanununun Geçici 120'nci maddesi uyarınca halen yürürlükte olan 1475 sayılı İş Kanununun 14'üncü maddesinde yer almaktadır. 4857 sayılı İş Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesi uyarınca kıdem tazminatı için bir kıdem tazminatı fonu kurulacaktır. Kıdem tazminatı fonuna ilişkin Kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar işçilerin kıdemleri için 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi hükümlerine göre kıdem tazminatı hakları saklı olduğundan ve bugüne kadar Kıdem Tazminatı Fonu'na ilişkin kanun çıkarılmadığından halen kıdem tazminatının 1475 sayılı Kanunu'nun 14'üncü maddesi uyarınca ödenmesi gerekmektedir.

1475 sayılı İş Kanunu'nun 14'üncü maddesi uyarınca ancak, toplu sözleşmelerle ve hizmet akitleriyle belirlenen kıdem tazminatlarının yıllık miktarı, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek azami emeklilik ikramiyesini geçmemektedir. Bir başka deyişle, kıdem tazminatının hesaplanmasında üst sınır getirilmiştir.

Diğer taraftan Gelir Vergisi Kanununun 25/7'inci maddesinde 1475 ve 854 sayılı Kanun'lara göre ödenmesi gereken kıdem tazminatlarının tamamı ile 5953 sayılı Kanun'a göre ödenen kıdem tazminatlarının hizmet erbabının 24 aylığını aşmayan miktarları (hizmet ifa etmeksizin ödenen ücretler tazminat sayılmaz) gelir vergisinden istisna edilmiştir.

31.12.2008 tarih ve 1. Mükerrer 27097 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5828 sayılı 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 21 inci maddesi ile 1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren memur maaşlarına uygulanacak, memur maaş katsayısı ile memuriyet taban aylığı katsayısı değişmiştir. 1 Temmuz 2009 tarihinden geçerli olmak üzere; Memur Maaş katsayısı ve Memuriyet Taban Aylığı Katsayısı aşağıdaki gibi olmuştur.

Katsayılar	01.07.2009-31.12.2009
Memuriyet Katsayısı	0,05592
Memuriyet Taban Aylığı Katsayısı	0,74348

Yeni katsayı rakamlarına göre ve Temmuz/2009 ayındaki mevcut kanuni düzenlemelere göre Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna ödenen aylık dikkate alındığında, 01.07.2009-31.12.2009 döneminde geçerli olacak Kıdem Tazminatı Tavanı aşağıdaki olmaktadır.

01.07.2009-31.12.2009 Dönemi Kıdem Tazminatı Tavanı

$[1.500 + 8.000] \times 0,05592$	531,240
$1.000 \times 0,74348$	743,480
$500 \times 0,05592$	27,960
$[1.500 + 8.000] \times 0,05592 \times 200$	1.062,480
Toplam	2.365,160

Bu durumda, 01.07.2009 tarihinden itibaren, Gelir Vergisinden istisna edilecek kıdem tazminatı tutarı, **2.365,16 TL** olmaktadır.

Böylece kıdem tazminatı tavanı; 2005-2009 yılları arasında aşağıdaki gibi olmaktadır.

01.01.2005 - 30.06.2005 tarihleri arasında	1.648,90 YTL
01.07.2005 - 31.12.2005 tarihleri arasında	1.727,15 YTL
01.01.2006 - 30.06.2006 tarihleri arasında	1.770,63 YTL
01.07.2006 - 31.12.2006 tarihleri arasında	1.857,44 YTL
01.01.2007 - 30.06.2007 tarihleri arasında	1.960,69 YTL
01.07.2007 - 31.12.2007 tarihleri arasında	2.030,19 YTL
01.01.2008 - 30.06.2008 tarihleri arasında	2.087,92 YTL
01.07.2008 - 31.12.2008 tarihleri arasında	2.173,18 YTL
01.01.2009 - 30.06.2009 tarihleri arasında	2.260,04 TL
01.07.20098 - 31.12.2009 tarihleri arasında	2.365,16 TL

B- Çocuk Yardımı

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23/4'üncü maddesinde hizmet erbabına ödenen çocuk zamlarının Gelir Vergisinden istisna olduğu ancak, bu zamların devletçe verilen miktarları aştığı takdirde, fazlasının vergiye tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu durumda, 01.07.2009 tarihinden itibaren uygulanacak katsayı rakamlarına göre **01/07/2009-31/12/2009 tarihleri arasında geçerli olacak gelir vergisinden istisna olacak çocuk zammı tutarları; aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.**

01/01/2009-30/06/2009 Tarihleri Arasında

		TL
Tek Çocuk İçin		
0-6 yaş grubu	500 x 0,05592=	27,96
6 yaş üstü	250 x 0,05592=	13,98
Birden fazla çocuğu olanlar		

Çocuklardan iki veya daha fazlası 0-6 yaş grubunda olanlar	$27,96 \times 2 =$	55,92
Çocuklardan biri 0-6 yaş grubunda olanlar için	$27,96 + 13,98 =$	41,94
Çocukların tümü 0-6 yaş grubunun üstünde olanlar	$13,98 \times 2 =$	27,96

Ayrıca, kamu sektöründe çalışanlar için, çalışmayan eşler için 01.07.2009 tarihinden itibaren ($1.500 \times 0,05592 =$) 83,88 TL aile yardımı yapılmaktadır.

C- PRİME ESAS KAZANÇLARDAN İSTİSNA TUTULACAK YEMEK PARASI, ÇOCUK ZAMMI VE AİLE ZAMMI (YARDIMI) TUTARLARI

5510 Sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların;

- Yemek Parası:

1/1/2009 ile 30/6/2009 tarihleri arasında	$22,20 \text{ TL} \times \% 6 = 1,33 \text{ TL}$ (Günlük)
1/7/2009 ile 31/12/2009 tarihleri arasında	$23,10 \text{ TL} \times \% 6 = 1,39 \text{ TL}$ (Günlük)

- Çocuk Zammı:

1/1/2009 ile 30/6/2009 tarihleri arasında	$666,00 \text{ TL} \times \% 2 = 13,32 \text{ TL}$ (Aylık)
1/7/2009 ile 31/12/2009 tarihleri arasında	$693,00 \text{ TL} \times \% 2 = 13,86 \text{ TL}$ (Aylık)

- Aile Zammı (Yardımı): Sadece kamu personeli için gelir vergisinden istisna olup, özel sektörde çalışanlar için vergiye tabidir.

1/1/2009 ile 30/6/2009 tarihleri arasında	$666,00 \text{ TL} \times \% 10 = 66,60 \text{ TL}$ (Aylık)
1/7/2009 ile 31/12/2009 tarihleri arasında	$693,00 \text{ TL} \times \% 10 = 69,30 \text{ TL}$ (Aylık)

tutarındaki kazançları, prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

C- 4697 SAYILI BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN'UN GEÇİCİ 1 İNCİ MADDE HÜKMÜNE GELİR VERGİSİNDEN İSTİSNA TUTARLARI

4697 sayılı Geçici 1 inci madde uyarınca, 07.10.2001 tarihinden önce;

- a) Faaliyete başlamış olan emekli ve yardım sandıklarına ödenen primler ile bu sandıklardan iştirakçilerine yapılan ödemeler,
b) Akdedilmiş şahıs sigorta poliçelerinin ilgili olduğu prim ve ödemeler,
Bakımından Gelir Vergisi Kanununun 23, 25, 63, 75, 89 ve 94 üncü maddelerinin bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki hükümleri uygulanacaktır.

Söz konusu madde hükmüne göre, 07 Ekim 2001 tarihinden önce düzenlenmiş ve 10 yıl süre ile prim veya aidat ödenmiş;

- ✓ *Şahıs sigorta poliçeleri ile*
- ✓ *Kanunla Kurulan ve tüzel kişiliği haiz bulunan emekli sandıklarınca*

yapılacak aylık ödemeler ile toptan ödemelerin gelir vergisinden istisna olacak kısımları/ tutarları aşağıdaki gibidir;

DÖNEM	Aylık Ödemeler	Toptan Ödemeler
1/1/2009 ile 30/6/2009 tarihleri arasında	4.132,72	67.801,35 TL
1/7/2009 ile 31/12/2009 tarihleri arasında	4.322,36 TL	70.954,80 TL

Saygılarımızla...